

4.9.

L'HÔPITAL – BERNOULLIJEVO PRAVILO

4.9.1. L'HÔPITAL – BERNOULLIJEVO PRAVILO

U određenim se slučajevima računanje limesa može značajno pojednostavniti primjenom sljedećega pravila:

Pretpostavimo da su realne funkcije f i g definirane na intervalu $\langle a, b \rangle$ osim možda u točki $c \in \langle a, b \rangle$, te da za svaki $x \in \langle a, b \rangle \setminus \{c\}$ postoje derivacije f' i g' koje su neprekidne na $\langle a, b \rangle \setminus \{c\}$ i takve da je $g'(x) \neq 0$.

Ako vrijedi $\lim_{x \rightarrow c} f(x) = \lim_{x \rightarrow c} g(x) = 0$, onda je $\lim_{x \rightarrow c} \frac{f(x)}{g(x)} = \lim_{x \rightarrow c} \frac{f'(x)}{g'(x)}$

Analogna tvrdnja vrijedi i za $c = \pm\infty$, te za

$$\lim_{x \rightarrow c} f(x) = \lim_{x \rightarrow c} g(x) = \pm\infty$$

4.9.2. PRIMJER 1.

Primjenom L'Hôpital – Bernoullijeva pravila dokažite sljedeće jednakosti:

$$\mathbf{a)} \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin x}{x} = 1;$$

$$\mathbf{b)} \lim_{x \rightarrow 0} \frac{e^x - 1}{x} = 1;$$

$$\mathbf{c)} \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\ln(1 + x)}{x} = 1.$$

4.9.3. PRIMJER 2.

Primjenom L'Hôpital-Bernoullijeva pravila dokažite sljedeće jednakosti:

$$\mathbf{a)} \lim_{x \rightarrow 0} \frac{3 \cdot (\sin x - x \cdot \cos x)}{x^3} = 1;$$

$$\mathbf{b)} \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\operatorname{tg} x - \sin x}{x - \sin x} = 3;$$

$$\mathbf{c)} \lim_{x \rightarrow 0} \frac{2 \cdot \ln(\cos x)}{x^2} = -1;$$

$$\mathbf{d)} \lim_{x \rightarrow 0} \frac{e^{\sin^2 x} - 1}{x^2} = 1.$$

4.9.4. PRIMJER 3.

Primjenom L'Hôpital-Bernoullijeva pravila dokažite sljedeće jednakosti:

$$\mathbf{a)} \lim_{x \rightarrow 1} \left(\frac{2 \cdot x}{x-1} - \frac{2}{\ln x} \right) = 1;$$

$$\mathbf{b)} \lim_{x \rightarrow 3} \left(\frac{5}{x-3} - \frac{25}{x^2 - x - 6} \right) = 1;$$

$$\mathbf{c)} \lim_{x \rightarrow +\infty} x^{\frac{1}{x}} = 1;$$

$$\mathbf{d)} \lim_{x \rightarrow 0} (1 - e^x)^{\frac{1}{\ln x}} = e;$$

$$\mathbf{e)} \lim_{x \rightarrow 1} x^{\frac{1}{1-x}} = \frac{1}{e}.$$